

Mūsų LIETUVA

MŪSU LIETUVA
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»

DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:
Avenida Zelina, 706 — Caixa Postal 371
SÃO PAULO

Atskiro numerio kaina Cr.\$ 2,00

NR. 116 (38)

SÃO PAULO — BRASIL, 1951 M. RUGSĖJO MĒN. SETEMBRO 15 D.

IV METAI

BRAZILIJOJE...

Brazilijos turtas — Kava

Iš neseniai paskelbtų JAV statistikos davinių galima aiškiai matyti, kokios svarbios reikšmės yra Brazilijos svarbiausias turtas kava.

Amerika įsivežė 1950-1951 metų laikotarpyje 21 milijoną maišų kavos už 1.400 milijonų dolerių, tuo tarpu 1949-50 metų laikotarpyje buvo įsivežta mažiau: 19 milijonų maišų už žymiai mažesnę kainą 860 milijonų dolerių.

Brazilija yra svarbiausias JAV kavos tiekėjas, maždaug užpildo 60% Amerikos kavos importo:

Lėktuvo Nelaimė

Pereitą sekmadienį apie 7 valandas vakaro, vienas VASP kompanijos lėktuvas pakilo iš São Paulo Congonhas aerodromo kolonei į Rio de Janeiro. Vos pakilęs apie 7 minutes lėktuvas krito dar miesto ribose prie vila Guarani kur nugriovė du namus ir užmušė 3 gyventojus.

Kai lėktuvas nukrito, apylinkės gyventojai subėgo žiūrėti ir, kadangi tas rajonas neapšviestas, tai atsinešė žvakių, pradėjo žiebtį degtukus čia pat prie kelių tikstančių litrų išlieto benzino. Dėl šio nedovanotino neapdairumo, įvyko sprogitas, benzinas už

sidedė, paversdamas viską anglimis: 6 keleivius, 4 įgulos narius ir 3 vietos gyventojus. Be to 20 žmonių buvo sužeista ir apdeginta nuo kilusio gaisro.

Į leivių tarpe radosi jaunovėdžių pora Orestes Brunij, kurie, vos kelioms valandoms praėjus po vestuvių, vyko po vestuvinių kelionėn į Rio.

São Paulo Bankų tarnautojų Streikas

Bankų tarnautojų streikas dar vis tęsiasi jau virš dviejų savaitių. Bankų sindikatas atsisakė dėtis su tarnautojais tisioginiai, o tik per darbo teismą ir tik tada, kai tarnautojai grįš į darbą.

Streikuoja apie 60-70% tarnautojų, bet bankai tuo tarpu dar nėra užsidarę.

Bankininkai buvo rengę laikinias viešas eitynes per miestą, vėliau jos buvo uždraustos. Policija taip pat konfiskavo laikinuos propagandos plakatus, pvz. vienas turėjo užrašą: «vienas cigaras mažiau bankieriui, viena duona daugiau banko tarnautojui».

Pranešama, jog Porto Alegre bankieriai su bankininkais jau susitarė: bankieriai pakėlė algas 20%.

VISAME PASAULYJE

— «Anglija ir Amerika gin kluosis iki dantų» pareiškė Anglijos ministeris pirmininkas Attlee, neseniai sakdamas vieną kalbą.

Be kita ko jis pasakė, jog jis ir netikės, kad Rusija planuojanti pradėti karą, bet reikia būti gerai kariškai pasirengus, kadangi karai visada yra pradedami fanatikų ir bepročių, kaip kad Kaizeris arba Hitleris. Ir dabar yra asmenų, kurie gali nesuvaldyti savo ambicijų.

IŠTISAS TRAUKINYS

PRALAUŽĖ

«GELEŽINE UŽDANGA»

Iš komunistinės Čekoslovakijos buvo vykdytas dar iki negirdėtas pabėgimas, kaip kad tik ką pranešama iš Muncheno.

Nuolatiniai pabėgimo bandymai įvairių asmenų iš anapus geležinės uždangos labai vaizdžiai rodo, kaip einasi reikalai «rojuje», iš kur įvai

rių klasių atstovai rizikuodami savo gyvybe bando kaip nors vėl pakliuti į «buržuazinę vergiją».

Prahos ekspresas, kuri sudaro vienas garvežys ir trys vagonai, atvyko į paskutinę geležinkelio stotį Asch, kuri randasi netoli Bavarijos sienos, kur turėjo sustoti, bet čia nesustojęs perėjo į kitą kelią ir visu greičiu prisirišino prie Vokietijos sienos, ją pervaziavo ir tik sustojo Bavarijos pusėje esančioje Seib-Ploeszberg stotyje.

Čia išlipo keleiviai iš kurių 24 paprašė prieglaudes, kadangi esa pabėgę iš raudonųjų valdžios. Jų tarpe garvežio mašinistas, kurikas ir Asch geležinkelio stoties ankstyvesnis viršininkas kartu su savo šeimomis ir bagažais. Tie pastarieji trys ir suorganizavo šį dar iki šiol negirdėtą pabėgimą.

— Iš Berlyno pranešama, jog Erfurto mieste, kuris ran

Dr. M. Franchini Netto - Lietuvių Kandidatas

Artinasi savivaldybių atstovų (vereadorių) rinkimai. Balsuos ir lietuviai priėmę Brazilijos pilietybę, ir Brazilijos gimusieji.

Už ką balsuoti, lietuviams nereikia ilgai galvos sukuti. Kandidatų sąrašas yra didelis lietuvių prietelius, prieš karą lankęsis Lietuvoje, parašęs knygą apie Lietuvą, Dr. Miguel Franchini Netto, teisių fakulteto profesorius, São Paulo gubernatūros ceremonijų šefas, São Paulo miesto savivaldybos narys.

Dr. M. Franchini Netto, kuris puikiai pažįsta Lietuvos istoriją, yra ir visados buvo nuoširdus Lietuvos reikalų ir garbės gynėjas. Ypač šiais lemiamais kovų metais už laisvę, nėpaprastai sverbu turėti Lietuvos reikalus suprantančių aukštos valdžios vietose vyrų.

Taip pat Dr. M. Franchini Netto pastangomis greitai laiku bus pradėtas grindimas Vila Zelinoje São José aikštės, prieš bažnyčią.

Lietuvių Kandidatas - Dr. M. Franchini Netto.

dasi rusų zonoje, vokiečiai Walter Gerstungen, 50 metų amžiaus, nužudė savo sūnų Emil ir po to pats nusižudė. Nužudytasis sūnus buvo komunistinės organizacijos narys ir buvo apskundęs komunistų įstaigoms, jog jo motina namuose sunaikinusi komunistinę propagandos medžiagą, kurią jis parnešęs namo. Motina buvo suimta kaip «liaudies priešas».

— Tuoj pasirašius San Fran

cisco Japonijos sutartį, Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministrai susirinko Vašingtone, kur bus svarstomas pirmoj eilėj Vokietijos klausimas.

Gal būtų, bus paruoštas ir vakarų Vokietijos taikos projektas, bet šiuo metu yra svarbesnis Vokietijos apginklavimo ir į vakarų ygnybės sistemoje įjungimo klausimas, kuris norima bus greičiau galutinai išspręsti.

AR IŠLAIKYS NERVAI?

Trumpu laiku Maskvą ištik du skaudūs politiniai pralaimėjimai. Tai vakarų demokratinio pasaulio sutarties pasirašymas su Japonija ir Vokietijos apginklavimas ir įtrau

kimas į Vakarų Europos gyvenimą.

Politiniai stebėtojai sako, kad šis ir kitas mėnuo bus didelio įtempimo

Su klausimu, ar rusų politikai perneš šį nerų karą ir ar nesileis į neapgalvotus, rizikingus žygius išprovokuojančius pasaulinį karą, Londono politikai sako, kad šių metų paaiga ir ateinantieji metai bus persilaužimo, taikos ar karo pusėn, metai.

Padėties rimtumą rodo, kad ir skubus Vokietijos apginklavimas, su kuriuo esmėje ir prancūzai sutinka.

Gen. de Gaule kritikuoja Prancūzijos užsienio politiką Vokietijos atžvilgiu, siūlydamas tiesioginį Prancūzijos Vokietijos susitarimą.

Europos Kariuomenė

Vašingtone susirinkę tariausi Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministrai. Pradžioje aptarė bendrą padėtį viduriniuose rytuose.

Susirinkimas lig šiol yra priėjęs prie nusprendimų remti Europos kariuomenės organizavimą, kaip geriausią priemonę įtraukti Vokietiją į vakarų Europos gynybą.

Užsienio reikalų ministrai yra pasiryžę paruošti kelią Vokietijos nepriklausomybei ir apginklavimui. Tame suvažiavime norima suruošti taikos sutarties su Vokietija projektas, kuris bus pateiktas Vokietijos vyriausybei apsvarstyti, ir patvirtinti.

Norima, kad ši sutartis būtų patvirtinta iki Atlanto pakalvstybių susirinkimo Romoje, pabaigoje spalio mėnesio.

Kremlius Nerimauja

Maskva su dideliu susidomėjimu seka Vašingtono konferenciją, nes jam ne visvien ar Vokietija bus bejėgė, kurią betkurią valandą galėtų okupuoti, ar gerai ginkluota, pajėgi atremti kiekvienu momentu komunistų puolimą.

Politbiuras ne tik seka trijų ministrų pasitarimus, bet ir stengiasi trukdyti. Viena iš trukdymo priemonių yra prancūzų gąsdinimas.

Paskutinėmis dienomis pats Višinskis Maskvoje iškėlė Prancūzijos ambasadoriui notą, kurioje Prancūzija yra kaltinama Rusijos-Prancūzijos susitarimo laužymu.

Rusai prancūzams primena, kad panašus sutarties subūžymas yra buvęs prieš antrą pasaulinį karą. Munchene su hitleristine Vokietija. Ir čia prancūzai rusų laikomi antrojo pasaulinio karo kaltininkais, užmiršdami, kad pasaulinis karas įsiliepsnojo tik po Molotovo-Ribentropo susitarimo 1939 m.

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Pavergtoje Lietuvoje

Pasakoja gegužės 14 d. išvykęs iš Kauno.

Ketverius metus Lietuvos kolchoze išdirbęs jaunuolis pasakoja, kad yra matęs ir žino veikiančias katalikų bažnyčias Kaune, Vilkijoj, Arioguloj ir Jurkarke. Kaip yra kituose miestose - jis negalėjo to pasakyti, nes nėra ten buvęs. Jo tvirtinimu, iš Vilkijos per tą laiką išvežė suimtus į Rusiją du kunigus: viena 1949 m. o antrą šiais metais, dėl pamokslų turinio apkalbindami.

Turgus Kauno Kapinėse

Bažnyčios yra apkrautos labai dideliais mokesčiais kuriuos sunku išrinkti iš neturtingų kolchozininkų. Nežiūrint į tai, kolchozininkai lietuviai labai gausiai renkasi pamaldoms į bažnyčias ir aukoja iš paskutiniųjų.

Valdžios tarnautojams lankyti į pamaldas draudžiama, bet kitiems oficialiai neuždrausta. Ten kur buvo miesto kapai Kaune prieš karo ligoninę - dabar įrengtas turgus - kapų neliko nė ženklo.

Kalėdų ir Velykų švenčių metu kolchoze dirbantieji į darbus eiti vengia ir už tai jų labai nepersekioja, tačiau mokyklos tomis dienomis veikia ir mokiniai turi jas lankyti. Mokyklose rusai deda didžiausias pastangas greičiau išmokyti vaikus rusiškai.

Bendras gyvenimas Lietuvoje

Beveik visa Lietuva iš paviršinės pusės atrodo daugiau rusiška, nei lietuviška. Tas ypač ryškėja, kai suruošiamos komunistinės šventės parada, kuriuose turi dalyvauti beveik visi apylinkės gyventojai.

Rusų kariuomenės, milicijos ir istrebitelių būrių visur pilna ir jie visur lankosi. Iš Rusijos a. vyksta kartais traukiniai su arbūzais, papirusais, brezentiniais bateliais ir kitais niekais, o nuolatos išveža į Rusiją rugius ir kitus grūdus, dobitus, šieną, bulves, mėsą, mišką ir kt.

Visi gyvena nuolatinėje baimėje ir tik laukia karo. Tokiose sąlygose gyvenantieji ir vargstantieji lietuviai penkiems tūkstančiams Rytprūsių vokiečių išgelbėjo gyvybes, apsaugodami nuo bado mirties. Ketverius metus dalinasi lietuviai su mumis paskutiniu duonos kąsniu ir mes niekad neužmiršim tų gerasirdžių žmonių.

Jo kelionė į vakarų Vokietiją

Aš tikiu - tęsė sdsijaudinęs jaunuolis, - kad ateis ir jiems šviesesnė diena, kad viena karta vėl bus laisva Lietuva. Tada aš tuojau vyksiu aplankyti savo išgelbėtojus ir dar kartą jiems padėkoti už visą gerą, ką ten patyriau.

Kai pagaliau atėjo diena, kai rasai liepė mums važiuoti į Vokietiją, aš gailėjaisi, kad tie mano geradariai negali vykti drauge su manim. Ir kai gegužės 14 d. pajulėjo iš Kauno mūsų transporto traukinys, man buvo skaudu palikti tuos žmones nežinomam likimui. Po daug vargų per Instenburgą ir eilę kitų miestų lagerių Rytų Vokietijos zonoje, pagaliau dalis mūsų pasiekė vakarų Vokietiją per Friedlando stovyklą (prie Goetingo). Mano laimei atra-

dau čia savo brolių, pas kurių ir apsistojau.

Paskutinis klausimas:

Ar lietuviai neprašė mums ką pasakyti?

Kai tik sužinojo, kad aš jau išvykstu, tuojau visi pradėjo bėgti pas mane ir prašė, kad pasakytum jiems, apleidusiems Lietuvą šiuos dalykus:

1. Pasakyk jiems apie mūsų gyvenimo vargus ir

2. Pasakyk, kad jie ten ne snaustų ir dėtų visas pastangas kuo greičiausiai mus išvaduoti!

Taip baigė savo pasakojimą apie šiuos dienus Lietuvą, ketverius metus išgyvenęs vokiečių jaunuolis. Bet jauno amžiaus ir nuolatinio gyvenimo tame pačiame chaose, jis negalėjo duoti išsamių žinių ir atsakyti į visus jam statomus klausimus visoje tenkščio gyvenimo srityse. Tačiau ir iš jo pasakojimų matosi aiškiai mūsų nelaimingos Tėvynės masinis naikinimas koku ir pjautuvu.

Lietuviai Pasaulyje...

MARGUČIO SEKMADIENIO MOKYKLA

Lietuviai treminiai, išsklaidyti po visus pasaulio kraštus, kur susirado sau laikiną antrąją tėvynę, tuojau didžiau

džiaugti, kad nenustatamas savo įgimto sąmoningumo lietuviškumo, jis bus geras ir ištikimas to krašto pilietis.

Dail. Vladas Vijeikis

šią dėmesį atkreipė į savo priaužančios kartos tautišką auklėjimą bei mokymą. Tam reikalui steigia vargo mokyklas, lituanistikos kursus, o kur sąlygos leidžia, stengiasi sustiprinti lietuvių kalbos mokymą lietuvių parapijų mokyklose.

Todėl nenastabu, kad dail. Vladiui Vijeikiui suorganizuotus Margučio sekmadienio rađio mokyklą, visuomenės tarpe ji susilaukė labai gyvo susidomėjimo. Užsiregistravusių mokinių yra apie 250, o dar mažiausiai keli šimtai mokinių klauso tų pamokų, kurie mokykloje neužsiregistravo.

Ir dabar, kai mokykla artinasi prie savo trumpų mokslų metų pabaigos, pravartu apie ją pakalbėti.

Pirmąsias tenka pasidžiaugti, kad dail. Vladas Vijeikis, prie savo turimos plačios skaletės gabumu, labai gražiai užsirekomendavo ir kaip pedagogas-mokytojas. (Lietuvoje kurį laiką jis buvo gimnazijos mokytoju). Per palyginti trumpą pamokos laiką, jis sugebėjo paprasta gražia forma išaiškinti ir supažindinti mokinius su dėstomomis dalykais. O tie einamieji dalykai, jei taip galima išsireikšti, sudaro lietuviybės katekizmą. Mažas lietuviukas išmoka visus tuos pagrindinius dalykus, kuriuos jis, kaip lietuvis privalo būtinai žinoti. Atrodo, jog čia laikomasi adv. Antano Olio šūkiu mūsų tautiečiams, jog tik geras lietuvis gali būti geru amerikiečiu. Nirmausia siekiama, ko siekė savo veikloje ir a.a. kom. Ant. Vanagaitis, kad lietuvis būtų geras, sąmoningas savo krašto patriotas. Taip paruoštą jauną tautietį, atiduodami į amerikiečių mokyklą, mes galėsime pasi-

Margučio mokyklos užsibrėžtas tikslas yra labai svarbus ir labai džiugu, kad mokiniai uoliai pamokas klauso ir kas jiems pavesta padaryti su didžiausiu nuoširdumu atlieka.

Nors mokyklos vedėjas dailininkas Vladas Vijeikis turėjo labai sunkų uždavinį, nes mokinių amžius (nuo 4 iki 11 metų) ir išsilavinimas labai įvairus, bet pamokas taip su maniai geba prarvesti, kad dėstomieji dalykai visiems prieinami, suprantami įdomūs. Ir suaugę tas pamokas išklauso su didžiausiu malonumu.

GEN. NAGIUS MFZGA RYŠIUS SU AM. R. KRYŽI M

Energingasai gen. V. Nagius re tik svajoją apie grįžimą Lietuvon, bet ir tam ruožiasi, ypač svarsto, kaip sekmingia sugrąžinti visą buvusį karo sanitarijos personalą kuris atsikrėtinčiai Lietuvai bus ypatingai reikalingas.

Tą viską pramatydamas generolas jau dabar stengiasi užmezgti artimesnius ryšius su Amerikos Raudonojojo kryžiumi. Gen. Nagius parašė studiją, kaip Amerikos Raud. Kryžius yra padėjęs atsikrėtinčiai Lietuvai prieš 30 metų (stambi šios studijos dalis buvo perleista per «Draugą»).

Angliškas šios studijos tekstas su pulk. Ryan (Amerikos Raud. Kryžiaus šefo Lietuvoje) atvaizdu, su Lietuvos nepriklausomybės žemėlapiu bei paveikslu paminklo Nežinomojo Lietuvos kareivio buvo

įteiktas Amerikos Raud. Kryžiaus Centru Vašingtone, o min. P. Zadeikis su savo lydraščiu tris to memorandumo nuorašus pasiuntė valstybės departamentui.

Minimas raštas pavaizduoja amerikiečių Raud. Kryžiaus pagelbą Lietuvai 1919-1922 m. iš lietuvių pusės pareiškimus įvertino ir dėkingumo šiuo metu, ką taip vykusiai atliko gen. Nagius žymiai prisidėjęs prie nuoširdžių santykių sustiprinimo.

Lietuvių suėjimai Berne (Šveicarijoje) yra virtę gražia tradicija. Susirenkama kas mėnesį, pasidalijama naujienomis, aptariami tautiniai reikalai. Keliomis atvejais buvo sudėta ir aukų lietuvių gimnazijai Diepholze.

Elena Vaitkevičiūtė š. m. baigė Zuericho universitete odontologijos mokslus ir pradėjo dirbti Gloruse kaip dantų gydytojo asistentė.

Alina Liuderytė baigė šį pavasarį Berne sekundarinę mokyklą ir pradėjo mokytis laborante Berne universitete vet. bakteriol. institute

Italijoje, kun. Krištaponis vatikano atstovas social. reikalams, yra labai gerbiamas italų visuomenės. Apleistuose kaimuose jis įveda tvarką, steigia mokyklas, vaikų darželius, aprūpina sanitariniais įrengimais ir tt.

Dariaus ir Girėno žuvimo metinių minėjimų pagerbti, Didvyrių vardo legionierių postas Chicagoje, suorganizuota mitingų ir parada, kur dalyvavo per 50.000 žmonių.

Dr. Jasaitis, chemikas, pakviestas profesoriauti vienoje kolegijoje Californijoje. Dr. Jasaitis, apie pustučių metų išgyveno Waterburyje, ir buvo vienas iš veikliausių kultūrininkų ir visuomenės darbuotojų.

Lietuviškų knygų rinkoje pasirodė pasakos. Knyga gražiai išleista ir meniškai iliustruota.

Juozas Lingis, gyvenęs Švedijoje, Stockhome, priklausė švedų Etnologijos Draugijai, yra net jos revizijos komisijos narys. Pernai pakvieta jį švedų Muziejininkų sąjunga būti jos tikrojuo nariu.

Taip pat Juozas Lingis priklauso ir švedų Katalikų Akademijai.

Dabartiniu metu jis tvarko Švedijos valstybinius karaliaus vyno istorinius rinkinius. Tai yra pirmasis tarnautojas šiose pareigose.

Barbara Darlys pakviesta Chicagon dainuoti Moniuskos operoje «Halka», kuri bus pastatyta spalio 21 d. Opera House

Operai vadovauti pakviestas dr. Walter Grigaitis.

New Yorke vykstančioje metinėje knygų viršelių parodoje yra išstatyta Pr. La pės «Night without Stars» knygos viršelis. Ta knyga yra išleista šiais metais New Yorke.

Kartu yra pavaizduota knygos viršelių raida metų bėgyje.

Lietuvių Profesorių Draugija Amerikoje sudarė savivalpos fondą, iš kurio pagal išgales bus šelpiami nepajėgus sau užsidirbti draugijos nariai. Metinis nario mokeskis fondui 2 dol.

Henrikas Nagys išleidžia naują eilėraščių rinkinį «Saulės laikrodžiai». Rinkinį iliustravo Telesforas Valius. Leidžia liet. Knygos Klubas.

Al. Kučiūnas ir Al. Dziūtė lapkričio 24 d. Chicagoje rengia operų ištraukų koncertą su vaidinimais.

Izidorius Vasiliūnas birželio 24 d. koncertavo Medeline Bellas artes teatre. Programoje šalia klasikinės muzikos buvo išpildyti ir lietuvių kompozitorių kūriniai: J. Gaidelio - Lietuviškas šokis ir K. Banaičio - vandens lelija.

Juozas Būga, Chicagoje gyvenantis tautosakininkas, per pusantrų metų surinko apie 6.000 dainų ir keliasdešimt tūkstančių smulkiosios tautosakos.

4.000 dainų melodijų užrašė fonografu į juosteles.

MAŽOJI LIETUVA I-SOVIETŲ POLIGONAS

Iš Lietuvos pastaruoju metu gražinti ir pasiekę vakarų Vokietiją vokiečiai praneša, kad Sovietų valdomi Mažosios Lietuvos plotai didėle dalim virtę dykynėmis ir Sovietų armijos pratybos laukais.

Buvę dirbami laukai dabar apaugę piktžolėmis ir juose važinėja rusų tankai bei sproginėja bombos ir granatos. Užmaskuoti kaip maisto dalykų transportai nuolat į Karaliaučiaus tvirtinimus rieda traukiniai su ginklais ir amunicija.

Į patį Karaliaučių civiliai daugiau visai nebeįleidžiami. Tarp Sovietų kareivių čia vyrauja mongoliški ir totoriški veidai.

Iš vakarinės Vilniaus srities pabėgėliai pasakoja, kad sovietų valdžia deportuoja žmones iš Vilniaus miesto ir jo apylinkių.

Tos deportacijos yra sujungtos su statyba naujų karo bazių Vilniuje bei jo apylinkėse. Iš vakarinės Vilniaus srities kovo ir balandžio mėnesiais išvežta į Rusijos Egilumą keliolikos kaimų gyventojai. Tie kaimai buvo visai sunaikinti, o jų vietoje ruošiamos kariuomenės stovyklos Jos aptveriamos stipriomis vielų tvoromis ir kitokiais sustiprinimais.

Apylinkės miškuose ruošiami ginklų sandėliai.

Dėl išvežimų ir išorinio bombardavimo Vilniuje žmonės gyvena nuolatinėje baimėje. Be specialaus leidimo vakarais negalima pasirodyti mieste arba išeiti iš miesto.

Užsienio spaudos pranešimais. Lietuvos kom. partijos padėtis yra pati silpniausia, kaip bet kurioje Sovietų respublikoje. Lietuvoj kom. partijoj tėra vos 24.000 narių t. y. 0,8% visų Lietuvos gyventojų.

SOPAS PRONTAS HELIO
PRONTAS EM 5 MINUTOS PALADAR CASEIRO

**UŽ KĄ PATRAUKTI Į TEISMĄ LENKŲ IR BULGARŲ
KARININKAI?**

Kaip kad pastebi «Stuttg. Nachr.» suėmimai aukštų karininkų Lenkijoje ir Bulgarijoje, kuriems prikišama «titizmas», rodo, su kokiais sunkumais tenka Sovietams vesti kovą satelitiniuose kraštuose. Nepasitenkinimas Sovietais kraštuose už geležinės uždangos vis didėja.

Varšuvoje liepos 21 d. į kaltinamųjų suolą buvo pasodinti 8 aukšti karininkai, iš jų 3 generolai, o Bulgarijoje, buvo suimti dar du generolai - už norą palaikyti brolybę tarp jugoslavų ir bulgarų.

Lenkų karininkai ofic. lenkų agentūras buvo apkaltinti «norėję padėti vakarines sritis atplėsti nuo motinos Lenkijos, jas vėl priskirti prie neofašistinės Vokietijos, o likusią Lenkiją paversti vakarų imperialistų vergų kolonija», taip «kasę duobę» lenkų armijai, palaikę nuolatinius santykius su amerikiečių diplomatiniiais ir kariniais atstovais ir lenkų pagrindine or-

ganizacija «Holl».

Maskvos «Pravda» ir kt. laikraščiai laiko padėtį Bulgarijoje dar rimtesne. Straipsnyje «Gyvačių lizdas» Maskva aiškina, kad Bulgarijoje Kostovo šalininkai stengiasi padėti išnaudoti agitacijai prieš Sovietus. Net pats kominformo organas, užsipuolęs bulgarų kom. partijos c. komitetą, padėtį įvertino kaip «naują Tito precedentą».

Iš Molotovo Varšuvoje padaryto pareiškimo aiškėja, kad greičiausiai valymo Bulgarijoje praveisti Maskva ims pati ir tuo pretekstu pasiųs ten dar daugiau raudonarmiečių. Idant jie apsaugotų kraštą «nuo galimo Tito užpuolimo».

Reuterio žiniomis svarbiau si lenkų kaltinamieji karininkai yra brig. gen. St. Tataris, buv. lenkų armijos operatyvinio skyriaus viršininkas gen. Fr. Herman, buv. karo žvalgybos virš. pavaduotojas gen. Jerzy Kichmayr, gen. maj. Mossor ir kt.

**Taikos
Sutartis**

Pereitą šeštadienį rugsėjo 8 d. kaip buvo numatyta, buvo pasirašyta San Francisco taikos sutartis su Japonija. 49 vaistybės pasirašė sutarties tekstą, t. y. visos valstybės, kurios dalyvavo konferencijoje, išskyrus tik Rusiją, Lenkiją ir Čekoslovakiją.

Gromyko tris dienas stengėsi nukreipti konferencijos darbus, kad juos užtęstų, siūlydamas įvairių pakeitimų ir grąšindamas Amerikai dėl jos kariškų pasirengimų. Visuose klausimuose Gromyko buvo nubalsuotas visiškai dauguma ir nei viename jo iškeltame klausime iš jokios kitos delegacijos,

Pasirašymo metu rusai su savo satelitais nedalyvavo po sėdžių salėje. Gromyko jau išvyko į Maskvą.

Vienas anglų diplomatinis stebėtojas San Francisco pareiškė, kad Gromyko gali būti net atsta tytas, kadangi sulošė visišką fiasco San Francisco konferencijoje, į kurią atsivežė labai skaitlingą rusų delegaciją.

**Atsistatidino gen.
Marshall**

Generolas George Marshall prezidento Trumano laikomas «didžiausiu gyvu amerikonu» atsisakė iš krašto gynimo sekretoriaus pareigų.

Atsistatidinimo priežastis yra pašlijusi sveikata. Užimdamas šias pareigas jis tebuvo sutikęs jas eiti tik iki liepos mėn. 30 d.

Gen. Marshall yra 70 metų amžiaus. Jo vietą užėmė artimas jo draugas ir bendra darbis A. Robert Lewett didelis karo reikalų, ypač aviacijos, žinovas, 56 metų amžiaus, gerai pažįstas momentu politinius painumus.

**BRAZILIJA — DIDŽIAUSIAS
AMERIKOS DRAUGAS**

Didžiausias New Yorko

dienraštis «New York Times» rugsėjo mėn. 12 d. laidoje, vedamajame straipsnyje sveikina Brazilijos finansų ministrį Horacio Lafer, patikrindamas: kad Vašingtone ras labai daug geros valios ir šiais metais neturės pagrindo skųstis, kad Amerika daugiau remianti Argentiją, negu Braziliją.

Brazilija yra didelių turtų šalis. Gal turtingesnė už Ameriką. Vis dėl to ši tauta turi visą eilę rimtų klausimų išrišti.

Jos ekonominė padėtis pagerėjo pabrangus kavai, bet yra didelis infliacijos (pinigų nuvertinimo) spaudimas ir nepasitenkinimas aukšta pragyvenimo kaina.

Laikraštis tarp kitko rašo, kad finansų ministeris bus užklaustas, kokios priežastys privertė Brazilijos prezidentą Getulio Vargą pakeisti savo politiką Argentinos atžvilgiu ir paskirti į Buenos Aires ambasadoriumi žinomą peronistą.

Brazilijos finansų ministeris Horacio Lafer spaudos atstovams pareiškė, kad tariasi su aukštais Amerikos pareigūnais abu kraštu liečiančiais ekonominiais klausimais, siekiant pagyvinti komercinius ir finansinius santykius tarp Amerikos ir Brazilijos.

Kai dėl kavos kainos, kuri šiandien Amerikos rinkoje yra aukšta, ministeris pareiškė, kad ji pramatoj ateityje nenasikeis.

Brazilija - anot laikraščio - didžiausias Amerikos draugas.

**Vokietija bus
Suvienyta**

Rugsėjo mėn. 13 d. federalinė vakarų Vokietijos Respublika šventė antrąsias sukaktuves.

Vakarų Vokietijos sostinėje Bonnoje ant parlamento rūmų buvo iškeltos ir rusų zonoje esančių provincijų vėliavos: Dancigo, Rytų Prūsijos, Vakarų Prūsijos ir Silezijos.

Padėka

Mūsų giminėms, choristams, pažįstamiems ir visiems atsilankiusiems į ekzekviją už mūsų mylimo brolio AŭA Serapino vėlę, karios įvyko Vila Zelinos bažnyčioje šio mėn. 13 d. 8 val. reiškiamo nuoširdžią katalikišką padėką.

Broliai Juozas ir Jurgis Matelioniai

KOREJOS KARAS

Korejoje tebesitęsia neaiški paliaubų derybų padėtis. Jau kelios savaitės, kaip paliaubų pasikalbėjimai yra nu trūkę, bet dar galutinai nenu traukti.

Pasikalbėjimus nutraukė komunistai kurie apkaltino, jog amerikoniškai pažeidę neutralią derybų vietą Kaesong, kur buvusi numesta bomba.

UNO kariuomenės atstovai atmetė šią versiją, daleisdami, jog jeigu toji vieta buvo bombarduota, tai tik pačių komunistų aviacija galėjusi tai padaryti. Nuo šio incidento jau praėjo nemažai laiko ir abi delegacijos, kurios dar palaiko santykius per ryšio karininkus, dar nepriėjo jokio susitarimo.

Komunistai po to dar kelis kartus apkaltino sąjungininkus apie naujus Kaesong vietos pažeidimus. Bemažko visi kaltinimai buvo atmesti.

Betgi paskutinėmis dienomis UNO kariuomenės įstaiogos prisipažino, jog vienas UNO lėktuvas apšaudė per klaidą vieną iš paskutiniųjų naktų šviesos punktus neutralioje zonoje. «Tas įvykis», pareiškė admirolas Joy, «įvyko per oro navigacijos klaidą ir kaltininkai bus disciplinariškai nubausti».

Toks UNO vadovybės prisipažinimas turi patenkinti raudonųjų visą eilę jau darytų kaltinimų ir turėtų pašalinti

klūtis naujiems pasikalbėjimams. Tuo tarpu komunistai vis dar neparodo savo tikro nusistatymo ir vis tebetęsia savo senuosius kaltinimus prieš UNO vadovybę.

Iš kitos pusės randasi vis daugiau davinijų, jog yra rengiama didelė komunistų ofenzyva Korejoje. Paskutinėmis dienomis amerikiečių jūrų granadieriai aštriu puolimu rytų centriniam fronto ruože užėmė svarbias aukštumas, kurios yra reikšmingos gynimosi veiksams, laukiant didžiojo raudonųjų puolimo.

UNOaviacija tebetęsia visu intensivumu bombardavimo veiksmus prieš užnugaryje. Per paskutines 17 d. yra pranešama, jog buvo sunaikinta arba pagadinta 28.000 sunkvežimių iš tų auto kolonų, kurios be pertraukos vyksta iš Mandžiurijos į Koreją, veždamos komunistams tiekimą.

8-osios armijos vadas gen. van Fleet, kalbėdamas apie laukiamą ir spėjama komunistų ofenzyvą pareiškė, jog komunistai turi prašyti taikos iki galo metų, priešingu atveju bus sunaikinti.

Yra pranešama iš autoritetingų šaltinių, jog amerikiečiai panaudosią naujus ginklus Korejos fronte, kurie yra laikomi griežtoje paslapyje.

Rugsėjo 12 d. suėjo du metai nuo išrinkimo vakarų Vokietijos pirmo prezidento Theodor Heuss.

Sukakčiai paminėti susirinko į žemuosius parlamento rūmus parlamento atstovai, vyriausybė, diplomatinis korpusas, vak. Vokietijos ir Berlyno provincijų atstovai.

Ministeris pirmininkas savo kalboje pasakė: «Federalinė Respublika neapima kol kas visos vokiečių teritorijos. Iš nacių paliktų griuvėsių vakarų vokiečiai bando statyti tvirtą namą, kuriame gyvens. Šią iškilmingą dieną ypatingai prisimename Berlyną ir mūsų brolius ir seseris anapus geležinės uždangos. Norėtume prašyti jų, kad pasiliktų tvirti, nes ateis diena, kada vokiečių vienybė bus atnaujinta.

Niekuomet neapleisime šito vienybės noro, niekuomet neapleisime šitos vienybės reikalavimo».

— Priėmė katalikų tikėjimą Kinijos ambasadorius Ispanijoje Wan-Ten-Yen.

— Nukrito Prancūzijos lėktuvas su 36 keleiviais. Kur nukrito - kol kas nepavyko surasti.

— Anglijos užsienių roika-

bus kartu su Amerika, geras ir blogais metais, kovoje prieš komunistinę agresiją.

Betgi pareiškė anglų diplomatas, Anglijai yra reikalinga prekybanti su komunistiniu rytų bloku. To reikalauja gyvybiniai interesai. Prekyba su minėtais kraštais Angliją nesuilsinys, bet priešingai su stipriais. Negalima kirsti ausies, kad išgelbėti veidą.

Pripažinimas komunistinės Kinijos yra ne kas kita, kaip tik priėmimas įvykusio fakto. Pripažinimas dar nereiškia pritarimo raudonųjų politikai. Ir kaip tai galėtume padaryti, kada mūsų jaunuoliai kovoja šalia jų (amerikonų) Korejoje; sako Morrison.

**Komunistai persekioja Kat.
bažnyčia.**

Žiniomis iš Romos kun. Zygmunt Kacynski, sekretorius mirusio Lenkijos kardinolo Hlond, buvo pasmerktas 10 metų kalėjimo. Teismas buvo slaptas. Kaltinimai nežinomi.

— Rumunijoje teisiama dešimtis asmenų. Kaltinami špiochais. Jų tarpe keli aukšti katalikų bažnyčios dvasiškiai. Prokuroras kaltinamiesiems prašys mirties bausmės.

— Jugoslavijos Tito spauda irgi nepalankiai nusiteikusi katalikų atžvilgiu. Pyksta kad katalikai aiškina Jugoslavijos vyriausybės demokratiją silpnumo ženklu ir užsienio spaudimu.

— Vengrijoje visi kunigai ligi 50 metų amžiaus imami kariuomenėn. Lig šiol jau yra paimta 500 kunigų paprastais kareiviais. Šiuo žygiu vyriausybė nori atskirti tikinčiuosius nuo kunigų.

— Kinijoje komunistai suėmė keturis katalikų kunigus du kiniečius ir du svetimšalius - kurie vadovavo katalikų labdarybės darbams Kinijoje.

— Rytų Vokietijoje sustiprino priešikybines propagandas. Gyventojams yra uždrausta bet kokia komunistinė vyriausybės ir komunizmo kritika. Už tai žiauriai baudžiama kalėjimo bausme.

Nežiūrint didelio spaudimo, gyventojų nepasitenkinimas komunistais yra didelis. Leipcige ir kitur vyksta protesto demonstracijos.

Trėmimai vergų darbams į Sibirą.

VIC-MALTEMA
COM LITE DO GLADO OU QUENTE
AGRADA A TODA SAZON

Maironis

Is «Jaunosios Lietuvos»

Palaimintas laikas, kada vieversys,
Į dangų iškilęs, viešai atgarsis
Pavasario auštantį rytą;
Kad vėjas svetys tolimųjų kraštų,
Tirpindamas sniegą, papūs iš pietų
Ir gamtą prikels užmigdyta.

Palaimintas laikas! Ne kartą rytys
Dar rytšaliais galvas žiedams nulankstys,
Bet saulė vis lipa į žiemius,
Vis lipa ir šypsos nudžiugus saulutė,
Nudžiunga ir žmonės: į darbą sukrutę,
Pavasaris lanko pakiečius.

Pavasaris kitas nabašninkus gali
Prikelti, kad bočių užmirusią šalį
Iš amžino miego vadina!
Jo balsą išgirsta kapų pelenai,
Pakyla galingi tada milžinai,
Ir ateičiai vieškelį minai!

Palaimintas laikas! Nors priešginiai tingūs
Gyvatos pabūgę, begarbins laimingus
Ramumo ir miego sapnus, —
Bet veltui trukdytų gyvavimą jauną,
Ir tvinkčiot kas kartą aiškiau nepaliauna
Ir pamatus griaua senus.

Gražu, kad pavasaris griaudamas ledą,
Bežadina gamtą skaisčiais spinduliais,
Gražiau, kad didvyriai mylėdami veda
Tėvynę naujais atgimimo keliais!
Palaiminti jūs, atgimimo laikai!
Ir jūs išrinktieji tėvynės vaikai!

Nuvalgusi amžiais, palikus be vado,
Netekus sūnų tu miegojai be žado!
O laikas kurs griaua ir ardo.
Užmigdęs valdovus, išgudė ilgainiui
Pelėsius ir kerpes ant tavo tvirtainių,
O tau net atsakė ir vardo!

Bet laikas jau keltis! Ir taip paskutinė
Europoj kaip amžias anais tau krūtinė

Krikštu apsiplaus atgimimo!
Bent rasit įstojus į vieškelį naują
Tu vėliai kaip tuokart aukosi net kraują,
Kaip jau kelsis šalis Lietuvos:

O, laikas jau keltis, šalie Lietuvos,
Gana bus globėjų ant tavo galvos,
Kurie tavo turtais dalinos!
O, laikas ir tau savo žodį išstarti!
Juk, rasit, taip trokštas gyvenimas arti,
Kursai mūsų bočiams vaidinos!

Laukuose Dobilas Raudonas

(Valsas)

Laukuose dobilas raudonas,
Laukuose rasos tviska,
Medus ir meilė lapais varva,
Medus ir meilė viskas.

Sugrįški jaunyste, alyv m sužydėk
Tavęs aš ilgiuosi, sugrįšk ir paskubėk.

Pamilo dobilas raudonas
Laukų balta ramunę,
Ir tylią mėnesienos naktį
Dainuoja susigūžę.

Sugrįški jaunyste, alyvom sužydėk,
Tavęs aš ilgiuosi, sugrįšk ir paskubėk.

Mėnulis debesėly šypsos,
Griežlė lankoj dejuoja,
Nuskyniau balta ramunėle
Ir būriau jos žieduos.

Sugrįški jaunyste, alyvom sužydėk,
Tavęs aš ilgiuosi, sugrįšk ir paskubėk.

Sakyk mažute ramūnela,
Ar meilė dar sugrįš?
Ar aš dar kartą pamatysiu
Jos mėlynas akis

Negrįški jaunyste, tu jau pavėlavai,
Ramunė nuvyto, negrįš anie laikai.

Mėnulis šviečia liūdna, liūdna,
Kažkodėl taip graudu,
Jaunam pavasariui atėjus
Išskridom iš namų.

Kai leisis saulutė šalelėj svetimoj
Mintimis sugrįški tėvynėn Lietuvon.

Lietuvis myli juodą žemę
Ir Nemuno krantus,
Ir nei joks kits pasaulio kraštas
Tėvynės neatstos.

Kai leisis saulutė šalelėj svetimoj,
Mintimis sugrįški tėvynėn Lietuvon.

Jai nerūpėjo

Jai nerūpėjo rytelį kelti,
Nei per rasužę grėblėlį traukti,
Tik jai rūpėjo sapnai sapnuoti,
Sapnai sapnuoti bernelio laukti.

Ir ji nuliūdo, gailingai liūdi,
Lyg vakarinė už debesėlio,
Ir pro svajones iškilus ieško,
Iškilus ieško ramaus šešėlio.

Nurimk sesute, neliusk sesele,
Daržely tavo žiedai rasoja,
O ten už miško ant bėro žirgo,
Ant bėro žirgo bernelis joja.

VIC-MALTEMA
COM LEITE FRIO, GELADO OU QUENTE
AGRAVA A TODA A GENTE

Pirmiausia juos pradėjo įtikinti, kad jų (56) gyvenime įvyko didelis stebuklas: pasibai gusios esą visos vargų dienos; nebebūsi daugiau jokių gyvenimiškų rūpesčių; valstybė juos paėmusi savo globon, jie esą išrinkti ir paskirti būti «Sovkino» filmų artistais. Kiekvienam buvo aiškinama, kad likimas jam lėmęs didžiausią laimę ir aukščiausią garbę — suvaidinti paties Stalino rolę!

Omayev'as atsidėjęs dėste jiems vaidybos ir rolės pergyvenimo teorijas, charakterių atkūrimą ir vaidinamojo, atvaizduojamojo tipo pažinimą psicho-analizės metodais. Žmogeliai paversti į «Zerus» labai stebėjosi nesuprantamu jų gyvenimo pasikeitimu, kalėjimo izoliacija, tačiau su regimais patogumais ir aprūpinimu. Ir tomis pirmostomis paskaitomis apie vaidybą, nors nei vienas iš jų keturių niekuomet apie artisto gyvenimą nesvajavo, ir neturėjo mažiausio noro tapti vaidintoju. Po savaitės tokių paskaitų jie davargo jų klausyti, ir visiškai išsiblaškę... Omayev'ui kalbant jie žiūrėdavo į jį stiklinėmis akimis, o jų mintys klajojo po pavogtąsias tėviškes... ten kur vėjas gailniudavo palūs debesis ir rasotais lytais čireno vieversys... Nei vienas iš jų iki šiol dar nebuvo buvęs kalinis, nors ir patogiam kalėjime. Jie jokiū būdu negalėjo suprasti savo naujosios padėties.

Pats Omayev'as gi nebuvo prastas žmogus. Jis aistringai mėgo vaidybos meną ir turėjo laimės per savo gabumus patekti garsiojon Majakovskio vaidybos studijon. Pats mokėjo gerai vaidinti ir studijos žodynu sugebėdavo daug apie pačią vaidybą papasakoti. Deja, jojo paties pagal fizionomiją ir povyžą atrinktieji keturi panašiausieji «Stalinai», neturėjo jokio polinkio vaidinti ką nors, jokio supratimo, kodėl vienas žmogus turėtų stengtis labai tobulai pamėgdžioti bei nuduoti kitą as-

menį. Ir su baimė jautė, kad tie Omayev'o pamokslai yra kažin kokia naujai išrasta bausmė už koki nors dar jiems nežinomą nusikaltimą prieš bolševikinę valdžią. Numeris «0-4» net pasitairavo, ar jis negalėtų pasirašyti prisipažinimą prieš visų nusikaltimų, ir prašyti dovanoti arba nors sušvelninti bausmę...

Pripratus klausyti ir šlovinti bolševizmo vadus, ir naudotis savo atsidavimo nuopelnais, Omayev'as nemokėjo kitaip išaiškinti tų «Zero» - žmogelių apatijos ir nuobodžiavimo, kaip tik sabotazu prieš jo nuoširdų darbą, perdirbti tuos žmogelius į gyvasias lėles - Stalino iškamšas! Nesulaukdamas tinkamo jo paskaitu įsidėmėjimo ir atkarčioimo nutarė ta savo mokslą jiems tiesiog kalte įkalti, pasinaudojant technikos priemonėmis.

Kiekviename tų «zerų» kambaryje liepė pastatyti po garsiakalbį. Pats savo paskaitas įkalbėdavo į plokšteles, ir paleisdavo jas per garsiakalbins iš karto visiems keturiems, nustatydamas anarata kartoti jas iš eilės per 5-6 valandas kas dien. Vėliau prie tų transliacijų dar būdavo prijungiamas bolševikų partijos himnas, šaukiantis jog... «Stalinas didis veda mus, veda mus...» Kartais užmiršus išjungti aparatus, paskaitos ir bolševikų partijos himnas būdavo jiems transliuojami per visą naktį ir sekantį rytą, kada Omayev'as atėidavo tikrinti savo «artistų» rasdavo aparatus dar bekalbančius arba tebedainuojančius. Tokiu būdu Omayev'as išrado taip vadinamą «makaulės perlovimą», kuris vakaruose buvo pavadintas «menticide», tai yra «proto nužudymu», ir panašiai kaip genocidas, buvo paskelbtas naujausioju bolševikų nusikaltimu, sunaikinant sielą ir protą dar gyvo žmogaus kūne.

Bet į sielą bolševikai netiki: o piliečio protas kartu su jo gyvybe juk priklauso valstybei. Ir todėl pagal valdišką reikalą, gali būti iš galvos

išrintas ir pakeistas kitokiu, labiau sunormuotu, mastančiu pagal valdžios liniją ir programą!

Keturi Stalino «šešėliai» buvo dresiruojami toliau. Pats Omayev'as susirinko visas «Sovkino» archyvuose laikomas kino kronikas, kuriose buvo nufilmuotas tikrasis Stalinas (Koba), ir iš jų atydziai studijavo Stalino manieras, kad pagal jas galėtų dresiruoti vargšelius jo antrininkus. Jis rodė jiems kaip reikia «staliniskai» judėti, kaip vaikščioti, kaip galvą laikyti ir kaip pypkę paimiti. Per tuos pratimus antrininkai turėdavo užsivilkti milinį, iki kaklo užsagstyta mundurą, lygiai tokį, kokį Stalinas dėvi per visus savo pasirodymus. Po «repeticijų» tas švarkas turėjo būti rūpestingai šepėflu nušveičiamas, ir pakabinamas ant kabyklės, užvelkant baltu maišu, kad nedulkėtų ir akių negadintų. Ne mokslo metu juo dėvėti buvo griežtai uždrausta.

Kada tie tariamieji «artistai» noroms nenoroms jau pradėjo šiek tiek nuduoti ir vaidinti Stalino rolę, Omayev'as buvo nustebintas pamatęs, kad tie žmonės nors pradžioje ir labai nevykusiai, bet vis tiek turėjo kažką panašaus į tikrąjį Staliną. Jis nagrinėjo to panašumo priežastis, ir, savo nustebimui, suprato kad visi penki asmenys, vienas tikras ir keturi panašieji, nei vienas nenori būti Stalinu! Banditas Koba nenori būti, nei traukinų plėšiku, nei to tiek paprastu «Stalinu», o norėtų būti generolų generolu - maršalu ir admiralu! Anie keturi antrininkai nenorėjo net būti juo, nei vaidinti «Stalinus». Visus juos penkis pakėlė į maršalus kariškų rūbų siuvėjas, pasiuvęs kiekvienam iš jų po maršalo uniformą ir atatinkamą kepurę. Skirtumas tik tas, kad Koba maršalo kepurę pats užsidėjo, o jo antrininkams įteikė Omayev'as už pažangą vaidyboje, ir norėdamas juos paskatinti dar labiau «sustalinėti», atnešė kiekvienam po pokelį mochorkos tabako, ir išimties keliu, leido rūkyti iš vaidybinės pypkės.

Kada Omayev'as suprato, kad tikrojo Stalino fizika niekuo nesiskiria nuo paprasčiausios apy-senio diedo figūros, o bendras nenoras būti «Stalino tipu» pagrindžia jų visų nenaturališką laiky-seną, jis patikėjo, kad jam turėtų pavykti išdresiruoti dar keturis atsarginius «maršalus», gyvuju paveikslų pavidale. Porą kartų jis juos net pats nugrimavo, ir išdėstė grimo taisykles. Toliau jau jie patys turėjo grimuotis, ir ruošti neva filmavimui. (B. d.)

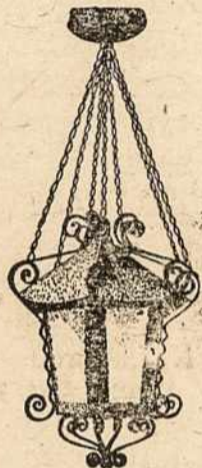
MARTINS & ŠIMKUS BAR e CAFÉ do POVO

55 AVENIDA PAIS DE BARROS, 55

MEKANIKOS DIRBTUVÉ

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mėstą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

JONAS VARNAUSKAS & FILHOS

Telefonas (recados) 3-0710

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (Iundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULC

Ar jau aplankei CASA SPRINDYS & CIA.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — S. PAULO — VILA ZELINA

Kur galima gauti pačių naujausių ir įvairiausių rūšių prekių. Čia gali pirkti batų, skrybėlių, elektros gaminių, statybos medžiagos, ir visko, kas reikalinga Jums ir Jūsų namams. Čia pirksi pigiau ir geresnės rūšies prekę. Didelis pasirinkimas radijo aparatų, radijo vitrolų. Čia taip pat yra *radio laboratorija* įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus. Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos

SOPAS PRONTAS HELIO

PRONTAS EM 5 MINUTOS
PALADAR CASEIRO

Foto-Studioja "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

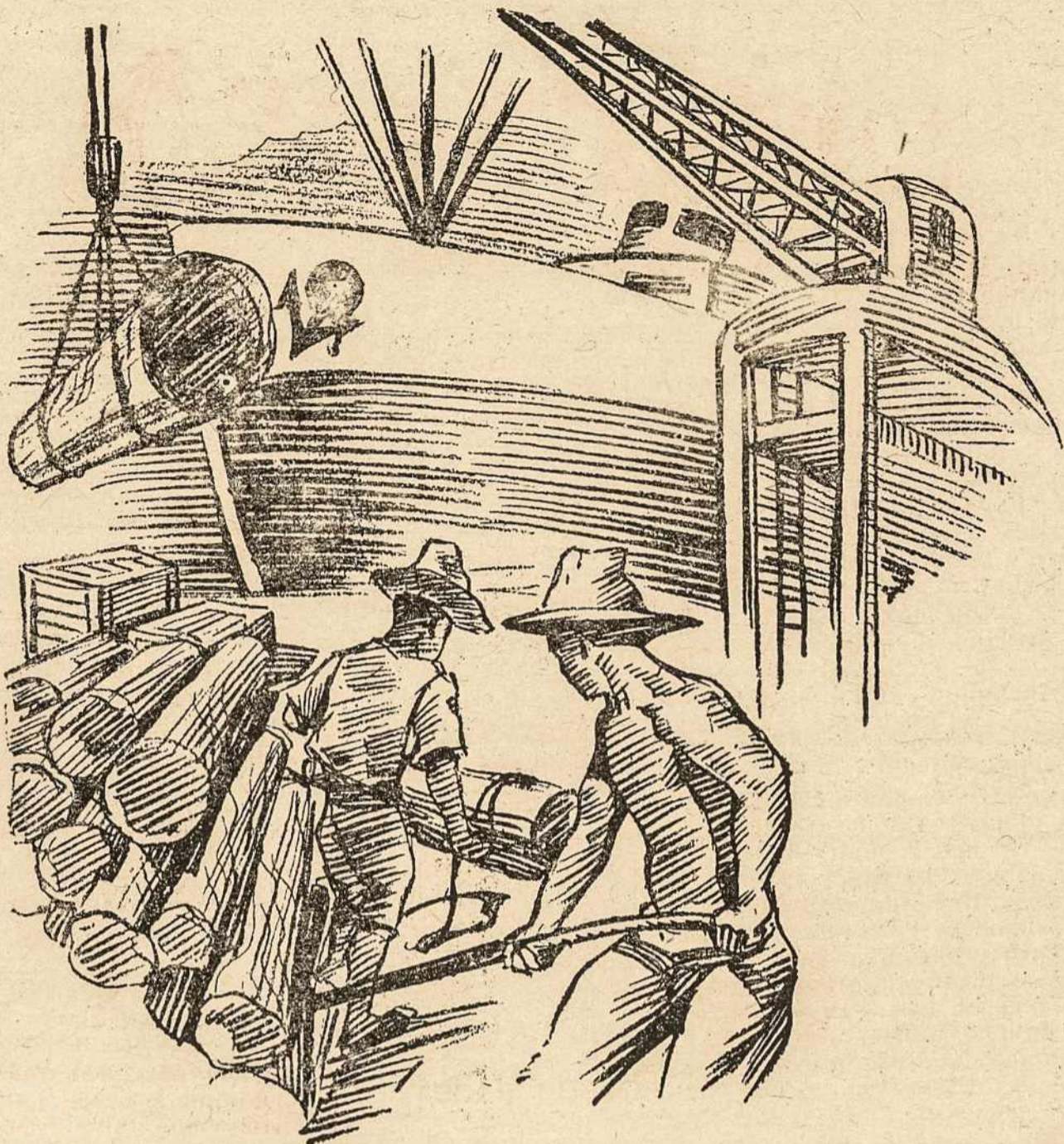
Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimui aliejiniiais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

ALIO! ALIO! Vila Anastacio! CASA KAROLIS STUOKA

Rua Martinho de Campos, 459. — Naujai Atsidarė
Visi bėga tekini
Jauni ir seni
Batus gaus visi
Kaina labai pigi!!!
Įvairių rūšių batai — vyrams, moterims ir vaikams — fabriko kainomis.
LIETUVIAMS NUOLAIDA!...

MADEIRAS DO BRASIL

PERES & PRANAS LTDA.

IMPORTAÇÃO — EXPORTAÇÃO

Escritorio: - Av. Churchill, 94 — 11.º and. - sala 1110 — Rio de Janeiro
Fones: 52-0229 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Ca. Ltda. — Leopoldina — R. Providencia, 71
Iother Peres de Resende — São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado — Nanuque, Minas

CASAS SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IS FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Rua São Caetano, 510

FABRIKAS IR RASTINĖ:

Rua Javaés 719
São Paulo

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

AL AUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.
GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienas balsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S A O P A U L O

Lietuviai BRAZILIJoje

— Kun. K. Miliauskas, «M. L.» administratorius rugsėjo mėn. 15 d. išvyko ilgesį laikui atostogų.

— Praėjusį sekmadienį, rugsėjo mėn. 9 d. Mokoje, mokyklos patalpose suruoštas pagerbimo aktas dailininkui J. Rimšai praėjo įspūdingai ir sklandžiai. Aktą pradėjo J. Antanaitis pakviesdamas garbės prezidiumą patį solinizantą ir jo du mokiniai, Lietuvos konsulą São Paulo A. Polišaitį, kun. kleboną P. Ražažinską, menininkų klubo pirmininką K. Ambrozevičių, Bendruomenės choro pirmininką K. Ausenką.

Paskaitą apie dailininką J. Rimšą įdomiai skaitė Henrikas Valavičius. Paskaita keletą kartų buvo palydėta aplodismentais. Sveikinimo žodį tarė konsulas A. Polišaitis.

Meninę programą išpildė Liet. R. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės choras. Dainos buvo parinktos įvairios, kurias diriguojant Al. Ambrozevičiui, išpildė tikrai įspūdingai. Choras yra pasiekęs aukšto meninio lygio ir sugeba interpretuoti nelengvus kūrinius. Didesnę programos dalį bisuojant choras turėjo kartoti. Programa truko porą valandų.

Dailininkas J. Rimša rugsėjo mėn. 10 d. išvyko į Rio de Janeiro, kur atidarys savo kūrinių parodą.

— Rugsėjo mėn 8 d. menininkai dailininkui J. Rimšai buvo suruošę vakariene p. Ambrzevičių namuose.

Radio ir cirko artistai Kermošiuje.

Ruošiamame Vila Zelinos parapijos kermošiuje, kuris prasidės 6 d. spalio mėnesio dalyvaus radio ir cirko artistai.

KERMOŠIUS KLEBONIJOS STATYBAI.

Spalio mėn. prasidės kermošius, kurio pelnas bus pas kirtas klebonijos statybai. Visi sulig išgalių prašomi paremti ir kermošius ir klebonijos statybą. Prie šio darbo kviečiami prisidėti ne vien tik Vila Zelinos, bet ir tolimesnių apylinkių lietuviai.

LANKYS PARAPIJA.

Ateinančią savaitę pradės lankyti parapiją klebonas kun. P. Ražažinskas, tikslu riakti aukas klebonijos statybai.

— Rugsėjo mėn. 5 d. Vila Lucijoje mirė Agafia Žalandauskienė 36 m. amžiaus. Pa liko nuliūdusį vyrą ir mažą

šeimynėlę.

— Rugsėjo mėn. 9 d. Vila Independencia Ypirangoj, rua Murubi 25, mirė Kazys Jablonskis 70 metų amžiaus, širdies liga. Kilęs iš Kauno. Pa liko skausme žmoną Uršulę, du vedusius sūnus: Kazimierą ir Antaną. Velionis ilgą laiką vertėsi la: kraščių pardavinėjimu, prie kampo Praça Patriarca ir rua Libero Badaro.

LIETUVIŲ SAVIŠALPOS IR KULTŪROS BENDRUOMENĖ «LITUANIA».

Š. m. spalio mėn. 7 dieną, tuoj pat po pamaldų V. Zelinos parapijos mokyklos salėje, Lietuvos Savišalpos ir Kultūros Bendruomenė «Lituania» šaukia visuotiną susirinkimą. Kviečiame visus buvusius savišalpos kasos narius ir visus lietuvius.

Valdyba.

Rio de Janeiro.

— Inž. Laskauskas išvyko į Lineri, Espirito Santo valstijoje, darbo reikalais. nuo Rio de Janeiro 800 klm.

— Ignas Dubauskas savo draugų būry šventė savo 51 metų amžiaus sukaktuves, surengdamas gražias vaišes.

Jo sūnus Ignas Dubauskas Jr., 13 metų amžiaus, krisdamas ant šaligarvio užsigavo kelį. Jau du mėnesiai kai vaikščioja sugipsuota koja.

— Prekybininkas Pranas Zieziš išvyko į Governador Valadaris apylinkes, Minas Gerais estade, biznio reikalais.

— Penki Rio de Janeiro gyventojai lietuviai rengiasi išvykti Kanadon.

— Mikalina Klavinskaitė nuvykusi atsiimti iš savo nuomininko nuomos, nuomininku buvo užpulta ir sužeista veidan.

— Pianistas Ružickis, virš

poros metų gyvenęs Rio de Janeire persikėlė į São Paulo.

PAIEŠKOMI.

1. Ona Skinderienė, kilusi iš Dotnavos valsč., Kėdainių apskr.,

2. Aleksandras Skinderis, kilęs iš Dotnavos valsč., Kėdainių apskr.,

3. Kronošų šeima, kilusi iš Kauno,

4. Mečislovas Dumša, kilęs iš Velekiemių km., ir

5. Vaclovas Pempe, kilęs iš Meldinių km.

Ieškomieji arba žinantieji apie juos prašomi atsiliepti: Consulado da Lituania, Rua Jaguaribe, 477 - S. Paulo

BENDRUOMENĖS SUSIRINKIMAS

Šaukiamas aptarti organizaciniams reikalams rugsėjo mėn. 16 d. 3 val po pietų mokyklos patalpose V. Zelinoje.

Einant įstatais nariai turi balsavimo teisę užsimokėjušieji nario mokesį.

Valdyba.

PARDUODAMA FRAUTUVĖ (Secos e molhados)

Vila Oratorio, Avenida A Nr. 1180, gercmis sąlygomis. Smulkesnių informacijų galima gauti vietoje.

Dėmėsio!

Iš USA yra gauta vertingų knygų išleistų dar Nepriklausomoj Lietuvoj ir k. t. įvairios istorijos, vadovėliai, pradžios mokykloms, knygos-sakalėlis, (Esmaičio) romanai, įvairios muzikos gaidos su dainomis, jų tarpe ir p. Vyt. Kerbelio Lietuviškos muzikos gaidų albumas.

Kreiptis: M. Laupinaitis, Rua Espiraiada, 17 - V. Zelina

IRMAOS ESCRITORIO VILAZELINA

BAUZYs

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contratos na Junta Comercial	Balanços
Distratos na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	„ accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

— «M. L.» redakcijoj galima gauti gražiai įrištus «Mūsų Lietuvos» komplektus Kai na Cr.\$150,00.

Iš anksto jau ruoskis i Liet. Kat. šv. Jozapo Bendruomenės

CHORO KONCERTA

kuris bus spalio mėn. 28 d.

Cine São Francisco - Rua Riachuelo

Kadangi koncertas bus dienos metu, jame galės dalyvauti ir tolimesnių apylinkių lietuviai bei nepilnametoriai. Programoje bus tautiniai šokiai. Pakvietimus reikia įsigyti iš anksto pas Bendruomenės Valdybą, choristus «Mūsų Lietuvos» redakcijoj ir klebonijoj.

PIKNIKAS!

PIKNIKAS!

Į SANTOS — PRAIA JOSÉ MENINO

Rugsėjo mėn. 30 d.

Išvykstama iš Vila Zelinos 5 val. ryto.

Pakvietimo kaina į abi puses Cr \$ 65,00

Pakvietimus galima įsigyti pas Vyrų Brolijos valdybą, narius ir klebonijoj.

— Šios savaitės antradienio vakarą aplankė «M. L.» redakcija ir spaustuvę, seselių pranciškėčių vienuolyną Dr. M. Franchini Netto, teisių fakulteto profesorius ir gubernatoriaus ceremonijų šefas kartu su Lietuvos konsulu São Paulo A. Polišaičiu.

Inavičiui, Vl. Karaškai, E. Bendraitienei, W. Bogar, Ed. Bortkevičiui, Kl. Šukiui, U. Raulinaitienei, dail. Kairiui, Ald. Maštytei, V. Gerviniui.

— Lietuviškas pusvalandis per Montevideo radio stotį Norton būna kas sekmadienis 2 val. po piet. Banga CX 44. Stotis yra stipri ir gali būti girdima São Paulyje.

PAŠTO DĒŽUTĖ

Alb. Derenčiui, O. Galeckienei, Ant. Lazdauskui, St. Mi-

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO

J. L. Galinskas Ltda.
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C
V. ALPINA.

BALDŲ SANDĒLĖ

INDŪSTRIA ARTEFATOS de CIMENTO

VYTAUTAS SKRIPKA

Priimu įvairius užsakymus įvairių išdirbinių už cimento, kaip skalbimui tankes, šuliniams cimentiniai dangčiai, gėlėms indus, cimentinius vamzdžius, balaustrus, ir kitus įvairius šios rūšies išdirbinius Darbas skubus ir pigus. Adresas: Rua Paulistano, 11. Vila Zelina — São Paulo.

Naujos Lietuviškos Plokštelės

Bendruomenės Choro Valdyba praneša, kad jau galima gauti, neseniai įdainuotas lietuviškas plokšteles.

Įdainuotos dvi plokštelės su sekančiomis dainomis: 1. «Gaudži trimitai». M. Petrausko ir «Vėliavos iškeltos». M. Strolio, įdainuota vyrų choro. 2. «Tėviškėlė» B. Budriūno įdain mergaičių choro ir «Miškų gėlė» J. Švedo įdain. mišraus choro.

Norintieji šias plokšteles įsigyti, prašomi kreiptis pas kun. kleboną P. Ražažinską, pas choro pirmininką K. Ausenką, Rua Rio Feio, 2 — Vila Zelina (visai netoli Largo S. Jošė) arba pas choro narius.

Visi choro nariai rėmėjai plokšteles gauna pusiau piginta kaina: Kreiptis pas Choro išdininką p. P. Šimonį, Rua Venda Nova, 46 — V. Zelina.

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

Vila Alpinoje, arti autobusu stoties.

Čia gausi geresnę medžiagą ir pigiau mokėsi

SOPAS PRONTAS

PRONTAS EM 5 MINUTOS PALADAR CASEIRO

HELIO

V. ANASTAZIJOS DR. J. BASANAČIAUS vardo L/R B-lis š. m. spalio mėn. 6 d. 20 v. v. ruošia linksmą

VAKARA,

kurio pelnas bus skiriamas mokyklos remontui ir lietuviškųjų pamokų išlaidoms. Vietos jaunimas suvaidins «Tėvas jau leido» 2-jų veiksmų komediją.

Visi São Paulo tautiečiai kviečiami atsilankyti į šį vakarą ir paremti V. Anastazijos lietuvių kultūrinį darbą

Šį vakarą sutiko globoti L. S. B. Valdyba.